

v evropské politice (24. 9. – 30. 9. 2018)

Událost týdne:

27. září informovala agentura TASR, že slovenská protizločinecká jednotka NAKA zadržela na jihu Slovenska ve městě Kolárovo osm osob podezřelých z únorové vraždy investigativního novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky. Pět lidí po výslechu propustila, tři osoby však byly obviněny z úkladné vraždy a dalších trestných činů. Jedním z obviněných je někdejší policejní vyšetřovatel Tomáš Sz., který dle vyšetřovatelů vraždu vykonal. Následující den provedla policie razii ve městě Komárno, při níž zadržela Alenu Zs., tlumočnici z italštiny a bývalou spolupracovnici podnikatele Mariana Kočnera, který Kuciakovi v minulosti vyhrožoval. Žena byla obviněna z objednání vraždy. Slovenská prokuratura potvrdila, že motivem činu byla Kuciakova investigativní práce novináře. Vyšetřování nadále probíhá.

24. září schválila italská vláda z iniciativy ministra vnitra Mattea Salviniho dekret týkající se migrace a bezpečnosti, který cílí na snazší vyhošťování a odebrání italského občanství osobám, jež představují hrozbu pro národní bezpečnost. Dekret vstoupí v platnost, pokud jej v následujících 60 dnech schválí parlament a podepíše prezident Sergio Mattarella.

25. září nezískal švédský premiér Stefan Löfven důvěru švédského parlamentu pro vykonávání premiérské funkce. Tento výsledek hlasování se očekával, neboť další dvě nejsilnější parlamentní uskupení – středoprávní aliance a nacionalistická strana Švédští demokraté - avizovaly, že Löfvena nepodpoří. Nového premiérského kandidáta vybere předseda parlamentu, jímž byl zvolen Andreas Norlén ze středoprávní aliance.

26. září uvedl předseda britských labouristů Jeremy Corbyn na sjezdu strany, že labouristé v parlamentu nepodpoří dohodu o brexitu, která by byla založena na dosavadních jednáních konzervativní vlády premiérky Theresy Mayové s EU. Labouristé se staví i proti tomu, aby Británie opustila EU bez dohody. Pokud Mayová dohodu parlamentem neprotlačí, měly by se dle labouristů konat předčasné volby. Nejsilnější opoziční strana nevyklučuje ani možnost konání druhého referenda. Konzervativci však s předčasnými volbami ani s opakováním referenda nepočítají. Corbyn dále zdůraznil, že labouristé jsou ochotni dohodu podpořit pouze při splnění určitých podmínek jako je zachování celní unie či neexistence tvrdé hranice v Irsku.

27. září schválila ruská Státní дума důchodovou reformu, jež zvyšuje věk pro odchod do důchodu. Penzijní věk se má u žen zvýšit z 55 na 60 let, u mužů z 60 na 65 let. Schválená verze zohledňuje zmírnění ze strany prezidenta Vladimira Putina, neboť původní návrh zákona počítal se zvýšením důchodového věku u žen na 63 let. Reformu musí schválit ještě horní parlamentní komora a následně podepsat prezident. Zákon vyvolal v uplynulých týdnech protesty po celém Rusku a vedl ke snížení popularity vládní strany jednotné Rusko i samotného Putina.

28. září informovala agentura ČTK s odvoláním na britský list The Telegraph, že britská tajná služba identifikovala třetího člena ruské rozvědky GRU, jenž měl být zapojen do březnového pokusu o vraždu bývalého ruského agenta Sergeje Skripala a jeho dcery Julije nervově paralytickou látkou novičok. Rusko vinu odmítá. Mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov prohlásil, že Rusko se již nebude o podezřelých bavit s médii. Peskov dále uvedl, že Kreml ovyěřoval informaci, zda je jedním z podezřelých plukovník ruské rozvědky Anatolij Vladimirovič Čepiga, který byl dosud v médiích znám jako Ruslan Boširov a jemuž údajně prezident Vladimir Putin udělil vyznamenání Hrdina Ruské federace. Podle Peskova nelze potvrdit, že člověk tohoto jména získal vyznamenání.

Telegraficky

- Dne 25. září překvapivě neprosadila německá kancléřka Angela Merkelová, aby parlamentní frakci CDU/CSU v německém Spolkovém sněmu opět vedl jí podporovaný Volker Kauder. Předsedou poslanců konzervativní unie byl zvolen Kauderův protikandidát Ralph Brinkhaus.
- Dne 30. září se v Makedonii uskutečnilo poradní referendum o uzavření dohody mezi Makedonií a Řeckem, která si klade za cíl ukončit dlouhodobý spor o název země. K hlasování se dostavilo jen 36 % oprávněných voličů, z nichž drtivá většina (kolem 90 %) hlasovala pro příslušnou dohodu se sousedním Řeckem, a tím i pro přejmenování země na Republiku Severní Makedonie. Klíčové nyní bude hlasování o dohodě v parlamentu.

